

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060201

DOM
2020-05-08
Stockholm

Mål nr
P 1820-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-02-07 i mål nr P 4393-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. M.W.

2. R.W.

Motpart

1. Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun

2. Rombacka-Håltets Vägsamfällighet

3. K.A.

4. A.E.

5. A.E.

6. H.J.

7. S.L.

Dok.Id 1572597

Postadress Box 2290 103 17 Stockholm	Besöksadress Birger Jarls Torg 16	Telefon 08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se	Telefax	Expeditionstid måndag – fredag 09:00–16:30
---	---	---	----------------	---

8. G.L.

9. P.L.

10. G.W.

11. B.W.

12. R.Ö.

SAKEN

Förhandsbesked för nybyggnation av enbostadshus på fastigheten XX i Kungälvskommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom 2019-02-07 och Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut 2018-10-19 i ärende nr 403-27191-2018 samt återförvisar ärendet till Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälvskommun för fortsatt handläggning.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

M.W. och **R.W.** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska meddela positivt förhandsbesked.

Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun, G.L. och **B.W.** har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

Rombacka-Håltets Vägsamfällighet, K.A., A.E., A.E., H.J., S.L., P.L., G.W. och **R.Ö.** har avstått från att yttra sig.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

M.W. och **R.W.** har anfört i huvudsak följande: Eftersom kommunen arrenderade markområdet till och med år 2016 prövades inte den nu sökta placeringen genom de tidigare ärendena om lov och förhandsbesked. Busshållplats finns ca en km bort och fem km från den sökta placeringen finns påfarten till gamla E:6, en väl utbyggd kollektivtrafik, affär, skola, m.m. Eftersom vägar och stigar är belägna runtomkring den tänkta byggnationen kommer den inte att hindra friluftslivet. Kommunen har meddelat flera lov och förhandsbesked för bostäder i närområdet och därvid frångått krav i översiktsplanen.

Miljö- och byggnadsnämnden har hänvisat till sitt beslut i vilket kommunen anfört att byggnationen strider mot översiktsplanen dels på grund av avsaknad av kollektivtrafik i närheten, dels är olämplig med hänsyn till landskapsbilden och dels är tänkt att ske i närheten av strandskyddsområden och klassificerade områden med ädellövskog, ängar och hagar.

G.L. och **B.W.** har anfört i huvudsak följande: Landskapet bjuder på naturupplevelser som är unika för kommunen. Området kring sjön är därför värdefullt för alla som besöker det. Landskapsbilden och kulturmiljön karakteriseras av gårdarna och det öppna landskapet som har bevarats, eftersom kommunen har varit

restriktiv med att bevilja lov. Friligande villor skulle förändra miljön och begränsa friluftsmöjligheterna i området.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

M.W. och R.W. har ansökt om förhandsbesked för nybyggnation av ett enbostadshus. Husets tänkta placering utgörs i dag av en hårdgjord yta, som tidigare arrenderades av kommunen för upplåtelse av parkering. Platsen omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Kommunen avslog ansökan med hänvisning till att byggnationen skulle strida mot översiktsplanen på grund av att kollektivtrafik inte fanns tillräckligt nära, att byggnationen skulle ske i närheten till områden som omfattas av strandskydd eller utgörs av ädellövskog och ängs- och hagmarker, klass 3, samt att byggnationen inte skulle vara lämplig med hänsyn till landskapsbilden.

I översiktsplanen anges att kollektivtrafik ska finnas på rimligt gångavstånd. Dessutom sägs att en utvärdering ska göras inför den första aktualitetsförklaringen. Enligt handlingar ingivna i målet finns närmaste busshållplats ca 1,2 km bort. Med hänsyn till att översiktsplanen är tämligen oprecis i den delen och då någon utvärdering inte synes ha gjorts, anser domstolen att förhandsbesked inte bör nekas på grund av avståndet till kollektivtrafik.

Exploatering får enligt översiktsplanen inte ske i närheten av strandskyddsområden eller ädellövskog och ängs- och hagmarker som är klassificerade, så att natur- och friluftsvärdena hotas. Kommunen har inte förklarat på vilket sätt denna byggnation, som ska placeras på en tidigare parkeringsplats, skulle påverka omkringliggande områden eller att en negativ påverkan inte skulle kunna hanteras genom villkor i ett förhandsbesked.

I översiktsplanen redovisas vidare att nya bostäder, förutom nya enstaka bostadshus på lucktomter, ska placeras i anslutning till befintlig bebyggelse och placeras i landskapet, så att landskapsbilden bevaras. Det anges också att det öppna landskapet ska värnas

och oexploaterade områden ska bevaras. I kommunens nu överklagade beslut beskrivs den befintliga bebyggelsen slingra sig längs med båda sidor av befintlig väg med oregelbundna avstånd mellan byggnaderna, vilket kan göra att bebyggelsestrukturen upplevs delvis spretig och sakna ett tydligt bebyggelsemönster. Mark- och miljööverdomstolen anser att placeringen av huset inte kan sägas bryta mot det av kommunen beskrivna bebyggelsemönstret. Byggnaden kommer visserligen inte att placeras i direkt anslutning till befintlig bebyggelse men nära och i mitten av tre kringliggande bostadshus med tillhörande komplementbyggnader. Byggnationen kan därför inte anses medföra en sådan inverkan på landskapsbilden att negativt förhandsbesked ska meddelas av det skälet.

Vid ovan gjorda bedömningar ska överklagandet bifallas på så vis att underinstansernas avgöranden undanröjs och målet återförvisas till nämnden för fortsatt behandling.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs, Mikael Hagelroth, referent, och Lars Olsson samt tekniska rådet Inga-Lill Segnestam.

Föredraganden har varit Anna Nordenskjöld.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-02-07
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr P 4393-18

PARTER

Klagande

1. M.W.

2. R.W.

Motpart

Miljö- och byggnadsnämnden i Kungälv kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut 2018-10-19 i ärende nr 403-27191-2018, se bilaga 1

SAKEN

Förhandsbesked för nybyggnation av enbostadshus på fastigheten XX i Kungälv kommun

---

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Se bilaga 1.

YRKANDEN M.M.

M.W. och R.W. har yrkat att underinstansernas beslut ska upphävas och positivt förhandsbesked meddelas. Till grund för sitt yrkande har de anfört i huvudsak samma skäl som hos Länsstyrelsen Västra Götalands län (nedan länsstyrelsen) med följande förtydliganden. Huset kommer att byggas med marginal till strandskydd och ädellövskog. Det finns en fin skogsväg mellan den sökta husplaceringen och sjön. Ungefär 400 meter från deras tänkta husplacering finns ett beviljat förhandsbesked och bygglov. Endast hänvisning till översiktsplanen är inte tillräckligt för att avslå deras ansökan.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen bedömer med hänvisning till det material som finns i målet att syn inte är behövligt för att avgöra målet.

Även med beaktande av vad M.W. och R.W. anfört och åberopat, instämmer mark- och miljödomstolen i länsstyrelsens bedömning. Skäl att ändra länsstyrelsens beslut föreligger därför inte. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD- 02)

Överklagande senast den 28 februari 2019.

Titti Heina

Rolf Dalbert

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Titti Heina, ordförande, och tekniska rådet Rolf Dalbert. Föredragande har varit beredningsjuristen Emelie Lüning.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.